

Затверджено на засіданні кафедри
образотворчого мистецтва
Протокол №__ від _____20__р.
„Затверджую” зав. кафедрою
проф. Лесик О.В. _____

Затверджено на раді факультету мистецтв
Протокол №__ від _____20__р.
проф. Гордійчук А.М. _____

ПРОГРАМА
державної атестації
Бакалаврська робота (відповідно до спеціалізацій)
напряму підготовки 6.020205 «Образотворче мистецтво»
ОС „Бакалавр”
(денна форма навчання)

Пояснювальна записка

Підготовка ОС «Бакалавр», напрям 6.020205 «Образотворче мистецтво» за спеціалізаціями «Художньо-комп'ютерна графіка», «Монументально-декоративний живопис», «Художній розпис культових споруд» передбачає формування фахівця для роботи у галузях мистецтва і освіти, здатного повноцінно здійснювати навчальну та виховну роботу в середніх загальноосвітніх закладах усіх типів, а також проводити культурно-просвітницьку та виставкову діяльність.

Захист бакалаврської роботи (відповідно до спеціалізації) проводиться згідно з положенням про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах України, у відповідності з діючими навчальними планами і програмами факультету культури і мистецтв Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

Завдання бакалаврської роботи (відповідно до спеціалізації) – перевірка рівня образотворчо-теоретичної, методичної та фахової готовності майбутнього педагога з образотворчого мистецтва до роботи. Він включає виконання програми з фаху, що дає можливість виявити ступінь сформованості творчих вмінь та навичок з образотворчого мистецтва.

На захисті студенти повинні показати ґрунтовні усвідомлені знання у відповідності до наступних вимог:

знати – основи загально-теоретичних дисциплін в обсязі необхідному для розв'язання педагогічних, творчих, методичних завдань;

- концептуальні поняття жанрово-видових положень та напрямків сучасного образотворчого мистецтва, теоретичних і практичних основ з живопису і рисунку, сучасний стан та науково-методичні розробки в галузі образотворчого мистецтва та педагогіки, виставково-творчої та наукової діяльності на рівні вітчизняних та міжнародних досягнень.

вміти – застосувати отримані знання для розв'язання образотворчо-педагогічних та професійно мистецьких завдань;

- вести наукову, дослідну, методичну, пошукову роботу в обсязі, необхідному для виконання функціональних обов'язків; вести просвітницьку роботу з питань теорії та історії української культури, розвитку образотворчого мистецтва;

- добирати, аналізувати та систематизувати навчальний матеріал, необхідний для виконання функціональних обов'язків викладача образотворчого мистецтва.

Вимоги до написання теоретичної бакалаврської роботи

Бакалаврська робота – це вид наукової роботи, який має виключно індивідуальний характер, дає можливість виявити ступінь та рівень наукової підготовки студента з чітко означеного фаху. Виконання бакалаврської роботи та її захист перед державною екзаменаційною комісією є перевіркою підготовки фахівця до самостійної діяльності з обраної спеціальності, його здібностей самостійно аналізувати стан проблем у певній галузі науки, розробляти необхідні пропозиції. Бакалаврська робота містить науково обґрунтовані теоретичні або експериментальні результати, наукові положення. Робота повинна характеризуватися концептуальною єдністю змісту.

Бакалаврська робота повинна представляти закінчену розробку актуальної наукової проблеми. Вона повинна:

- бути актуальною, мати новизну, виконуватись на рівні сучасних досягнень науки і техніки;
- мати спрямування на вирішення практичних завдань майбутньої професійної діяльності;
- стимулювати у студентів творчий пошук нових пріоритетних наукових рішень;
- вимагати опрацювання спеціальної наукової і методичної літератури;
- передбачати вибір оптимальних рішень на основі застосування математичних методів моделювання з використанням сучасних засобів обчислювальної техніки;
- пов'язуватись з планами наукових досліджень керівника, кафедри, інших наукових підрозділів закладу;
- узагальнювати та розвивати науково-дослідницькі уміння студента.

Виконання бакалаврської роботи має на меті:

- систематизацію, закріплення та поглиблення теоретичних і практичних знань за відповідним напрямом підготовки, формування навичок застосування цих знань під час розв'язання конкретних науково-методичних і науково-технічних задач;
- розвиток навичок самостійної науково-дослідної роботи й оволодіння методикою теоретичних, експериментальних та науково-практичних досліджень, використаних під час виконання роботи;
- набуття досвіду з аналізу отриманих результатів досліджень, формулювання нових висновків і положень, набуття досвіду з їх прилюдного захисту.

Тематика бакалаврських робіт визначається випусковими кафедрами і пропонуються студентам на початку навчального року. Тематика повинна відповідати професійним завданням, зафіксованим у освітньо-кваліфікаційній характеристиці відповідного рівня та спеціальності.

Тематика робіт оновлюються кожного навчального року. Студентам надається право запропонувати свою тему з обґрунтуванням доцільності її розробки. Тематика кваліфікаційних робіт затверджуються рішенням вчених рад факультетів та університету.

Для затвердження теми бакалаврської роботи та призначення наукового керівника студент не пізніше 10 вересня навчального року подає письмову заяву на ім'я декана факультету. До 20 вересня теми обговорюються і затверджуються на засіданні кафедри та призначаються наукові керівники роботи. Заява студента підписується завідувачем відповідної кафедри, науковим керівником та деканом факультету і зберігається на кафедрі.

Зміни або уточнення у формулюванні затвердженої теми можуть бути внесені лише за об'єктивних причин та за згодою наукового керівника за вище названою процедурою (з обґрунтуванням змін) не пізніше наказу ректора про допуск до захисту роботи. Будь-яка довільна зміна студентом теми своєї роботи не допускається.

Основними критеріями вибору теми бакалаврського дослідження є:

- актуальність, елементи новизни і перспективність обраної теми;
- ступінь вивчення теми попередниками;
- наявність доступної для студента і достатньої для розкриття теми джерельної бази;
- можливість виконання теми на даній кафедрі;
- зв'язок теми з конкретними науковими планами та довгостроковими програмами кафедр;
- можливість отримання від впровадження результатів дослідження науково-освітнього ефекту;
- особисті наукові інтереси студента.

Рекомендуються обсяги кваліфікаційних бакалаврських робіт від 50 до 80 друкованих аркушів та містити згідно вимог до написання і оформлення випускних кваліфікаційних магістерських дипломних робіт: вступ, актуальність теми, мету і завдання дослідження, об'єкт і предмет, елементи наукової новизни одержаних результатів, практичне значення одержаних результатів, а також апробацію результатів та публікації, висновки.

Вимоги до написання практичної кваліфікаційної бакалаврської роботи

Можливі теми бакалаврських робіт розробляються викладачами зі спеціальних дисциплін, затверджуються на засіданнях циклових комісій та доводяться до відома студентів. Крім того студентам надається право самим запропонувати тему з її наступним обґрунтуванням та затвердженням на засіданні циклової комісії. У будь-якому разі, незалежно від теми дипломного проекту, робота виконується на засадах загальних положень про складання та захист бакалаврських дипломних проектів.

Практичний бакалаврський проект має включати дві частини: практичну (творчу роботу в матеріалі) і методичне обґрунтування (пояснювальну записку). У пояснювальній записці згідно з положеннями про захист бакалаврської роботи з живопису автор дипломного проекту включає такі розділи: обґрунтування обраної теми, історичний аспект питання, методичний розділ, висновок, додатки та список літератури.

Практична (творча) частина бакалаврської роботи може бути представлена у вигляді портрету, пейзажу, натюрморту, жанрової композиції, ілюстрації до літературного твору або декоративного панно, стінового розпису, фрески тощо. Творча частина бакалаврської роботи може бути виконана аквареллю, гуашшю, олійними фарбами, темперою, акрилом, у змішаній техніці або у власній авторській техніці, яку затверджує циклова комісія. Затвердження авторської методики можливе, якщо студент протягом навчання успішно використовував власні наброски та технічні прийоми при виконанні творчих і навчальних робіт, а також, якщо на погляд циклової комісії авторська методика виявилась технічно новаторською та естетично вдалою. Можливе також виконання серії робіт в одному із жанрів.

Основні положення до виконання практичних кваліфікаційних бакалаврських робіт

Теоретична частина має бути:

- акуратно написана легким для сприйняттям шрифтом;
- з наявними методичними матеріалами авторського виконання;
- з представленими матеріалами апробації методики, розробленої автором дипломного проекту.

• До теоретичної частини подаються *наочні* матеріали (ілюстрації, ескізи, замальовки, фотографії), які повинні бути належним чином оформлені:

- представлені на стендах встановленого зразка;
- з грамотною, композиційно розміщеною експозицією.

Творча частина проекту з живопису виконується згідно з певними вимогами:

• бакалаврська робота має бути виконана за авторською ідеєю та у відповідності з затвердженою темою під загальним керівництвом дипломного керівника;

- в заявленій техніці та в обраному жанрі;
- у правильно вибраному і скомпонованому форматі, композиційно грамотно і врівноважено;
- з конструктивним чи конструктивно-анатомічним зображенням предметів, згідно із впливом перспективи та у пропорційному їх співвідношенні;
- в умовах просторової та повітряної перспективи;
- з передачею світлотіньових моделювань та ліпленням об'єму засобами живопису;
- у правильно відображеному освітленні в умовах обраного середовища;
- при гармонійно обраному колористичному навантаженні;
- виконана акуратно, з використанням професійних знань і методики, що застосовується для певного виду і жанру живопису;
- виконана у встановлений термін.

Важливо заздалегідь визначитись з майбутньою темою диплому; по-перше – жанр, в якому буде виконуватись творча частина, для натюрморту – знадобиться спочатку зібрати певну кількість предметів, поєднаних однією тематикою, цікавих за фактурою, формою, характерних для певного часу, стилю, епохи.

Збір матеріалу для практичної роботи не менш важливий, потрібно декілька разів видозмінювати композицію у начерках, підшуковуючи потрібний сюжет, ракурс об'єктів, тощо.

Критерії оцінювання для денної форми навчання
Шкала оцінювання ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
90-100	Відмінно	A	відмінне виконання
82-89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75-81	Добре	C	загалом хороша робота
67-74	Задовільно	D	непогано
60-66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1-59	Незадовільно	Fx	необхідне перескладання

(**90-100 балів**) - відповідь студента повинна бути повною, глибокою, логічно побудованою, доказовою, обґрунтованою, точною, чіткою; викладена літературною мовою з використанням відповідних наукових понять. З відповіді повинна проступати системність та осмисленість знань, міцність, самостійність, глибина мислення, вільне володіння навчальним матеріалом, аргументований аналіз викладеного із самостійною критичною оцінкою окремих положень, фактів.

(**82-89 балів**) - відповідь студента повна, глибока, логічно побудована, доказова, обґрунтована, чітка, систематизована. Виявлено глибину мислення, аргументовано проаналізовано питання, однак з деякими неточностями чи мовними огріхами.

(**75-81 балів**) - студент розуміє основний навчальний матеріал, загальна хороша робота, виявлено глибину мислення, аргументовано проаналізовано питання, однак з деякими неточностями чи мовними огріхами.

(**67-74 бали**) — студент непогано відповідає на поставлені питання, вміє наводити власні судження, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, вміє застосовувати теоретичні знання. Відповідь правильна, але неповна, недостатньо осмислена.

(**60-66 балів**) - студент засвоїв менше половини навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення. Виклад нелогічний, непослідовний, недостатньо грамотний.

(**1-59 балів**) — відсутнє розуміння поставленого завдання, відповіді дані з глибокими порушеннями.